

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego • przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki • opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie • omówić obrazy Thomasa Cole’a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną • dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy romantycznego pejzażu • omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej

ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich
Konteksty i nawiązania – Sándor Márai, <i>Zadanie</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji wskazać bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję opowiadania scharakteryzować postać głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat postawy głównego bohatera w kontekście definicji bohatera romantycznego zinterpretować tytuł opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnie zdanie utworu wskazać elementy romantycznej wizji świata i wypowiedzieć się na temat jej konfrontacji z rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn samotności bohaterów romantycznych
Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść ballady wskazać narratora i bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić punkty widzenia ojca i syna scharakteryzować króla olch omówić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany określić konwencję literacką dominującą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
Konteksty i nawiązania – Andrzej Sapkowski, <i>Pani Jeziora</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu omówić świat przedstawiony określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy literatury <i>fantasy</i> we fragmentach tekstu scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje między bohaterami dokonać analizy nawiązań do literatury romantycznej – zarówno w treści, jak 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady archaizacji języka i określić funkcję tego zabiegu dokonać analizy sposobu budowania nastroju grozy i 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się w odniesieniu do fragmentu artykułu Franka Furediego na temat ewoluowania motywu strachu w literaturze i sztuce na

			i w formie tekstu	dynamizowania akcji	przestrzeni epok • podjąć dyskusję na temat przyczyn popularności fantastyki
<i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera • zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej • wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie
Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów • zdefiniować bohatera faustowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję dobra i zła w dziele • dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro działa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia • przedstawić utwory zawierające topos Fausta
Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Prospekt</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować adresata lirycznego • wskazać środki retoryczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zinterpretować nawiązanie do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szymborskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat „kusicieli” XXI wieku
	• zrelacjonować	• wskazać cechy	• sformułować	• dokonać analizy	• omówić funkcję

Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i>	treść utworu • określić sposób relacjonowania wydarzeń	ballady • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza	przesłanie utworu	środków językowych budujących nastrój wiersza	kostiumu historycznego w utworze
George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń	• scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu	• zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu	• wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera	• przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
Carlos Ruiz Zafón, <i>Marina</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• omówić funkcję miejsca akcji, okoliczności i przywołanych zjawisk atmosferycznych	• wskazać cechy egotyizmu romantycznego we fragmentach tekstu • omówić środki językowe tworzące nastrój horroru	• zinterpretować symboliczne znaczenie portretu Mariny	• porównać sposób kreowania kosmaru we fragmentach tekstu oraz na obrazie Johna Henry'ego Fuseliego <i>Nocna mara (Koszmar)</i> • podjąć dyskusję na temat motywów najczęściej pojawiających się we współczesnych horrorach
Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze	• omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze	• sformułować program przedstawiony w wierszu	• omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni

		postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości			
Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o obłądnie bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p>	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego • wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną

			<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję motywów fantastycznych w utworach 	<p>Makbet</p> <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach 	
<p>Adam Mickiewicz, <i>Sonety krymskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wierszy określić rodzaj liryki opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego zinterpretować funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah</i> ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury

			funkcję orientalizmów	określonego nastroju w poszczególnych utworach	
Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach • omówić kompozycję erotyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję <p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną

			niespełnionej miłości		
Konteksty i nawiązania – Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy aluzji literackiej w utworach 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy ody i odnieść jej definicję do utworu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji romantycznej w utworze <p><i>Straszna rozmowa Gzegzółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić efekt humorystyczny utworu w kontekście romantycznej roli świata nadprzyrodzonego 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika efekt komiczny uzyskany w utworze <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega parodia w utworze zinterpretować funkcję didaskaliów <p><i>Straszna rozmowa Gzegzółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję występowania świata nadprzyrodzonego w utworach romantycznych zinterpretować tytuł utworu w kontekście atmosfery grozy 	<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy reakcji bohatera romantycznego utworu i wyjaśnić przyczynę ich prześmiewczego potraktowania dokonać analizy wypowiedzi bohaterów utworu i omówić funkcję kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Odę do młodości</i> Adama Mickiewicza z jej parodią w kontekstach historycznych, w których powstały oba utwory podjąć dyskusję na temat współczesnego odbioru romantyzmu
Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu zrekonstruować biografię tytułowego bohatera określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać momenty przełomowe w życiu głównego bohatera omówić kompozycję utworu przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera omówić funkcję Halbana w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować rolę kostiumu historycznego w utworze dokonać analizy stylu utworu wypowiedzieć się w kontekście fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa

		<p>bajronicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję zinterpretować zakończenie utworu wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i> 	<p>artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera utworu Adama Mickiewicza</p>	<p>psychologicznego Konrada Wallenroda</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
<p>Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić cechy miłości romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego omówić kompozycję utworu opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i> dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury podjąć dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem
<p>Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Dziadów</i> cz. III przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dramatu odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra przedstawić obraz 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> omówić prometeizm i psychomachię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i> omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kreacji Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> wyjaśnić symbolikę bajki Żegoty zinterpretować <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją opisać funkcję <i>Małej Improwizacji</i> omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je podjąć dyskusję na

		<p>społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów cz. III</i> • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego 	<p>Księdza Piotra</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu Księdza Piotra</i> • zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 		<p>temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra</p>
<p>Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <p><i>Polaty się łzy me czyste...</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania <p>oba wiersze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach • omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się łzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienność <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości poety
<p>Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia

					twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Tomasz Różycki, <i>Dwanaście stacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać początkowy fragment utworu z inwokacją z <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka opisów w kontekście prezentowanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy parodii we fragmentach tekstu • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Autobus</i> w kontekście omawianych fragmentów tekstu
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać uczucia podmiotu lirycznego • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kompozycji wiersza • wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza • zinterpretować symbolikę „duszy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach • omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym

			anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze	współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski	• opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich
Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych
Juliusz Słowacki,	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny

<p><i>Kordian</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<p>problematykę jego poszczególnych części</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	<p>Papieżem</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych 	<p><i>Przygotowania</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać różne realizacje motywu wędrówki w wybranych tekstach kultury
<p>Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej
<p>Interpretacja tekstu –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

ćwiczenia	tekstów	wskazówek	historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	utworów	
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą • wyjaśnić, co jest przyczyną kłęski Męża jako poety • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn kłęski małżeństwa hrabiego Henryka • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury
Jan Lechoń, <i>Nie-Boska komedia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do biografii i twórczości Zygmunta Krasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu metafory i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować utwór w kontekście czasu jego powstania • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli sztuki w trudnych czasach
Krytyczne czytanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

– ćwiczenia	tekście			stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	
Ciążące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza	• zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motto • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu	• omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty	• określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu	• zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu	• przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji
Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych	• wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną	• podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci
Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki	• zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną	• przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga czy <i>Django</i> Quentina Tarantino
	• określić rodzaj liryki	• przedstawić kompozycję	• omówić stosunek	• wyjaśnić, w jaki sposób	• omówić horacjański

Duchowa i poetycka biografia poety – [Klaskaniem mając obrzękłe prawice...] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)		wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny	podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu	motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Zapożyczenia	• wymienić typy i grupy zapożyczeń • sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję	• wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy	• omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różne odmiany polszczyzny • wymienić dialekty języka polskiego • wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisany • przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego • wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu • wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst w określonym stylu • przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Niejednoznaczność wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady homonimów, anakolutów, elipsy i paradoksów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach 		niejasności
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię d rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej • wymienić rodzaje argumentów • wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność • wymienić środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich • nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Jak napisać opinię w	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady tworzenia opinii – 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy opinii – pisma 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podany tekst, aby 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opinię – pismo użytkowe 	

formie pisma użytkowego?	pisma użytkowego	użytkowego w podanym tekście	nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego		
Szkic interpretacyjny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć szkic interpretacyjny 	
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
Piękna epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego • dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte’a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu • omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku • dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić • dokonać analizy

	<i>akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i>				wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić służebną rolę powieści tendencyjnej określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przesłanie wiersza wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) wskazać środki stylistyczne użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisywanej przestrzeni omówić funkcję kompozycji wiersza postawić tezę 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni zinterpretować metaforyczną wymowę 	

		wierszu i omówić ich funkcję	interpretacyjną	wiersza	
Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy rytmizujące wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu 	
Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję 	
Konteksty i nawiązania – Krzysztof Kościelski, <i>Limbo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i towarzyszących mu emocji • wskazać aluzje do wiersza Adama Asnyka • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu w kontekście wiersza Adama Asnyka • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zmodyfikowane frazeologizmy i zinterpretować je w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście paronomazję i określić jej funkcję
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii Konopnickiej i <i>Panu</i>

	przedstawiony	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego 	bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję 	i wskazać fragmenty, które je ujawniają	<i>Tadeusza</i> Adama Mickiewicza
Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu 	
Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne
Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama

	marionetkami				Szekspira
Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Styrny
Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić styl fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa 	
<i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego

			<p>dwóch miast</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 		
<i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tezę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podstawowe założenia psychologii głębi
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa 	

			<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylu publicystycznego 		
Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu felietonu 	
Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę liczby trzy
Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczycianiu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić wydarzenia z 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę 	

<p><i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)</p>	<p><i>Potopu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<p>składające się na kompozycję powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści 	<p>powieści w kontekście historycznym</p>	<p>twórczą Henryka Sienkiewicza</p>	
<p>Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
<p>Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i> • wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica
<p><i>Potop</i>, czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści • wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa • podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii

			tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor	koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści	narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić toposy w powieści odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły <i>Potopu</i>, i te, które się od niej różnią 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji parodii
Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej

Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji 	
Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza

<p>Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni • opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę 	
<p>Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury
<p>Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów

		<p>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	<p><i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną</p>	<p>Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści</p>	
<p><i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka, alegoria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa 	
<p>Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovskiy, <i>Tekst</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohatera tekstu porównać Goriunowa z Raskolnikowem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat: „Jeśli nawet można uciec przed sprawiedliwością, to czy można uciec przed samym sobą?”, przywołując różne teksty kultury
<p>Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować teksty

			egzystencjalny		
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz reumat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie • określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić figury słowne i figury myśli 	<p>pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i></p>			
Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> określić presupozycje podanych zdań określić funkcje ironii w podanych przykładach
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Erystyka w dyskusji, typy argumentów	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować erystykę i określić jej cele wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych wskazać chwytły erystyczne w 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy wywodu demagogicznego dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego

		podanych wypowiedziach			
Dyskusja a spór i kłótnia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w debacie • zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
Definicja i hasło encyklopedyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji • wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego • odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję podanego hasła 	
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy

wiadomości				argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	badawcze
------------	--	--	--	--	----------

Autorka: Magdalena Lotterhoff